

Żyję we wspólnocie

Cele katechetyczne – wymagania ogólne

- pogłębienie rozumienia znaczenia wspólnot w życiu chrześcijanina;
- ukazanie wartości fundamentalnych dla życia społecznego.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- wymienia wspólnoty, do których należy;
- wymienia zjawiska wpływające na dobro wspólnot oraz te oddziałujące negatywnie;
- swoimi słowami uzasadnia, że we wspólnotach należy przestrzegać wartości;
- swoimi słowami tłumaczy, na czym polega uczestnictwo w różnych wspólnotach;
- wymienia, jakie istnieją możliwości reakcji na niewłaściwe zachowania we wspólnotach;
- tłumaczy związek między byciem chrześcijaninem a włączaniem się w różne akcje społeczne.

Pojęcia i postaci

wspólnota, wartości, grupa, okres dojrzewania, niewłaściwe zachowania w grupie, zasady życia społecznego, grupa przykościelna, Kościół, ojczyzna, naród, ludzkość, dobro wspólne, bliźni, środowisko naturalne.

Wartości

szacunek dla siebie i innych, solidarność, odpowiedzialność za siebie i innych, solidarność międzyludzka, dobro wspólne.

Metody i środki

miniwykład, praca w grupach, praca z podręcznikiem, pogadanka, drama, karty pracy, burza mózgów, miniquiz.

Propozycja realizacji

Modlitwa na rozpoczęcie

Nieco później, w ramach ćwiczenia z lekcji.

Cele lekcji. Nauczyciel podaje cele lekcji w języku ucznia: będę potrafił wymienić zjawiska, które dobrze wpływają na wspólnoty, i takie, które wpływają źle; będę potrafił wytłumaczyć, dlaczego przestrzeganie wartości dobrze oddziałuje na wspólnoty; będę wiedział, jak reagować na niewłaściwe zachowania we wspólnotach.

Metoda – miniwykład. Nauczyciel nawiązuje do treści z poprzedniego roku szkolnego. Przypomina uczniom pojęcia dobra wspólnego materialnego i duchowego. Można to zrobić poprzez odniesienie do klasy. Dobrem materialnym klasy jest wspólny sprzęt: tablica, ławki, szafy, podręczniki i książki wypożyczone z biblioteki. Rzeczy te mają służyć wszystkim uczniom. Dobrem duchowym są: sytuacja, która panuje w klasie, dobre imię uczniów i opinia o klasie. Wszyscy uczniowie powinni pracować na rzecz dobra wspólnego, ponieważ każdy jest częścią klasy. Pokróćce nauczyciel przedstawia dobra wspólne pozostałych grup, których uczniowie są członkami, tak by przypomnieć omawiane treści.

Metoda – praca w grupach. Nauczyciel na tablicy zapisuje nazwy wspólnot: rodzina, naród, Kościół, szkoła, grupa koleżeńska. Następnie uczniowie, na przykład poprzez odliczenie, zostają podzieleni na grupy złożone z 4–5 osób. Jeśli uczniów jest mniej, można proporcjonalnie zmniejszyć liczbę osób w grupach. Zadaniem każdej z grup jest wspólne przygotowanie treści modlitwy za daną wspólnotę.

Grupa 1 – rodzina

Grupa 2 – naród

Grupa 3 – Kościół

Grupa 4 – szkoła

Grupa 5 – grupa koleżeńska

Po wykonanej pracy nauczyciel prosi uczniów o powstanie. W ramach sprawdzenia wyników pracy cała klasa modli się za wskazane wspólnoty słowami przygotowanych przez uczniów modlitw.

Nauczyciel powinien nagrodzić pracę uczniów. Jeśli uczniowie nie przygotowali modlitw, nauczyciel proponuje modlitwę spontaniczną o dobro wspólnot, których uczniowie są członkami. Jeśli jest to niemożliwe, nauczyciel wybiera modlitwę wedle własnego uznania.

Wykonanie tej pracy nie jest możliwe w każdej klasie. Zwłaszcza w klasach mało aktywnych lub szczególnie „gadających”.

Alternatywnie: uczniowie wykonują ćwiczenie 1 z podręcznika.

Metoda – pogadanka. Nauczyciel prowadzi pogadankę z uczniami dotyczącą problemów wieku dojrzewania. Wybrane problemy mogą zostać zapisane na tablicy. Nauczyciel tłumaczy, że znaczna część młodych ludzi doświadcza takich samych kłopotów i że jest to normalne. Należy ukazać, że są to problemy przejściowe, przeżywane przez większość nastolatków. Warto podkreślić, że nie należy zamykać się w sobie, tylko być otwartym na przyjmowanie pomocy od innych ludzi.

Metoda – drama. Zgodnie z podziałem z wcześniejszego ćwiczenia uczniowie wykonują w grupach ćwiczenie 3 z podręcznika – tworzą krótkie scenki dramatyczne. Następnie prezentują swoje scenki na forum klasy.

Metoda – karty pracy. Alternatywą – w miejsce udratyzowanych scenek – jest praca w grupach z kartami pracy (załącznik nr 1). Uczniowie mają wypełniać karty pracy zgodnie z tym, jaka wspólnota została przydzielona danej grupie w poprzednim ćwiczeniu.

Następuje sprawdzenie efektów pracy uczniów. Nauczyciel podsumowuje tę część lekcji. Ukazuje wartości podstawowe dla różnych wspólnot. Dbłość o ich przestrzeganie sprawia, że wspólnota może być silna i sprawnie działać. Chrześcijanie powinni pamiętać o swojej wierze we wszystkich wspólnotach, do których należą. W ten sposób mogą budować Królestwo Boże na ziemi oraz sprawiać, że los wszystkich ludzi będzie się poprawiał. Niestety we wspólnotach nie wszyscy ludzie postępują zgodnie z wyznawanymi wartościami. Mogą wówczas występować negatywne zjawiska i pojawiają się negatywne zachowania ludzi.

Metoda – burza mózgów. Wykorzystując metodę burzy mózgów, uczniowie podają jak największą liczbę pomysłów dotyczących tego, w jaki sposób można reagować na negatywne zachowania. Nauczyciel podsumowuje tę pracę oraz nagradza aktywnych uczniów. Należy pamiętać, że wiele odpowiedzi będzie propozycją działań siłowych i/lub podejmowanych na własną rękę. Nauczyciel powinien ukazać uczniom, że istnieją lepsze rozwiązania. Wyjaśnia, że dzieci nie są w stanie samodzielnie rozwiązać wszystkich problemów, na przykład jeśli ktoś w klasie ma poważne problemy, warto poinformować o tym osoby dorosłe. Powiadomienie osób starszych nie jest brakiem solidarności rówieśniczej, a przejawem prawdziwej miłości chrześcijańskiej.

Podsumowanie lekcji

Miniquiz. W ramach podsumowania lekcji uczniowie w zeszytach przygotowują pytania dotyczące tematu omawianego na lekcji, z których powstanie miniquiz. Uczniowie w parach zadają sobie nawzajem pytania i udzielają odpowiedzi.

Modlitwa na zakończenie

Z podręcznika.

Praca domowa

Z podręcznika.

Korelacja z edukacją szkolną

- język polski – prospołeczne zachowania bohaterów literackich, różne podejście do grup bohaterów literackich;
- plastyka – szacunek do różnych dzieł plastycznych i środków wyrazu charakterystycznych dla różnych grup;
- historia – szacunek do materialnych przejawów kultury człowieka;
- geografia – szacunek do dziedzictwa ludzkości;
- informatyka – odpowiednie zachowanie w przestrzeni internetu;
- technika – szacunek do rzeczy wspólnych;
- wychowanie fizyczne – postawa fair play.

Załącznik nr 1

Karta pracy

Wspólnota

1. Co daje nam bycie jej członkiem?

.....
.....
.....
.....

2. Kiedy ta wspólnota jest silna?

.....
.....
.....
.....

3. Co wpływa dobrze na tę wspólnotę?

.....
.....
.....
.....

4. Co oddziałuje na nią negatywnie?

.....
.....
.....
.....